

SBR Bank

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI SPÓŁDZIELCZEGO BANKU
ROZWOJU ZA 2020 ROK**

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 49 Ustawy o rachunkowości, razem ze sprawozdaniem finansowym, Zarząd składa Zebraniu Przedstawicieli sprawozdanie z działalności Banku za okres minionego roku obrotowego oraz za okres bieżący, poprzedzający odbywane ZP.

W 2020 roku Bank realizował Wewnętrzny Plan Naprawy, który został zatwierdzony 21 grudnia 2017 r. przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, której Bank jest członkiem. Celem planu jest przywrócenie do końca 2020r. pozycji ekonomicznej i rentowności Banku na poziomie gwarantującym stabilność i rozwój Banku, a także spełnienie nadzorczych norm ostrożnościowych oraz norm wynikających z Grupowego Planu Naprawy SOZ BPS.

Cele do realizacji w okresie Wewnętrznego Planu Naprawy zapewniające realizację celu głównego to:

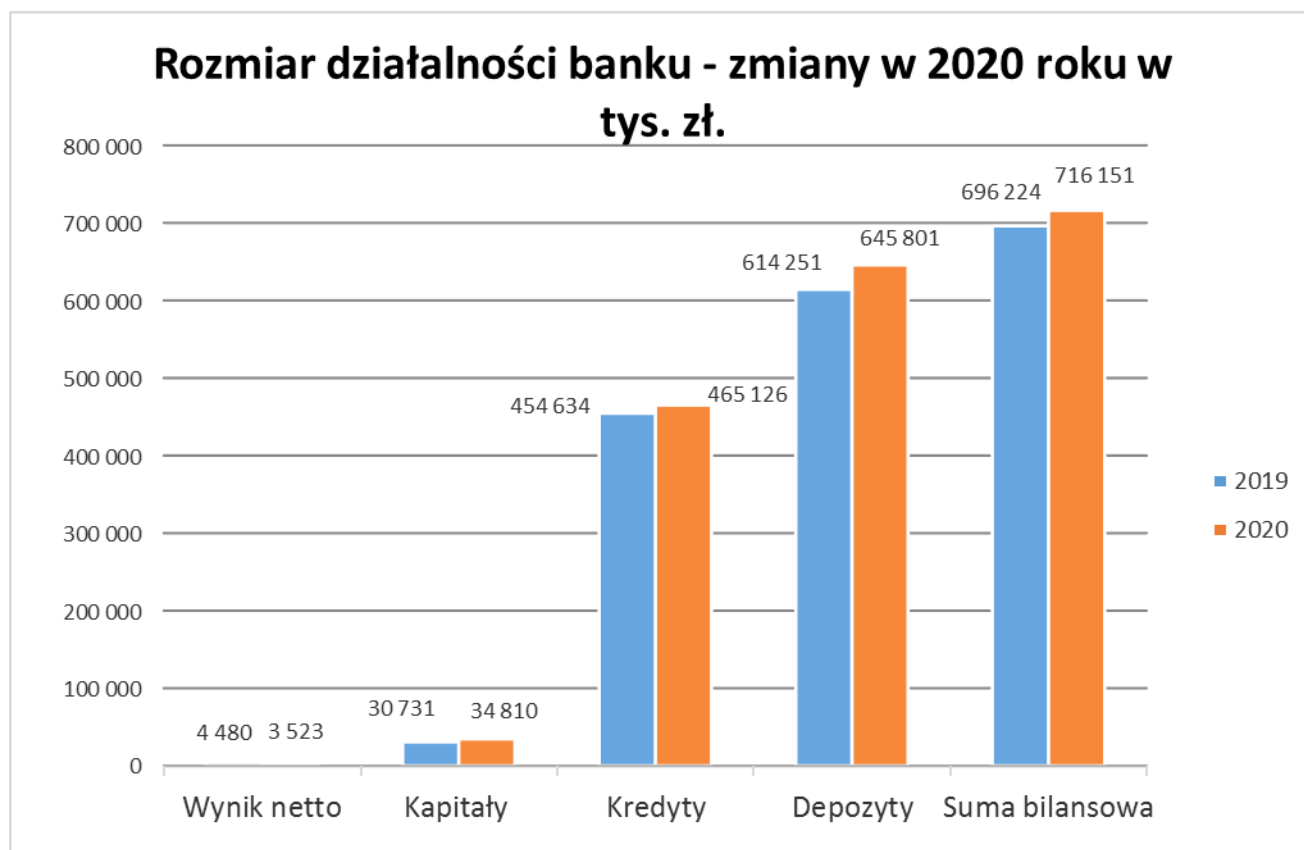
- stabilność finansowa w kontekście zapewnienia ciągłości operacyjnej i płynności finansowej,
- osiągnięcie norm adekwatności kapitałowej do 2020 roku na poziomie norm ostrożnościowych,
- poprawa jakości aktywów, w tym poprzez wdrożenie konserwatywnej polityki kredytowej, wzrost efektywności działań restrukturyzacyjnych i windykacyjnych oraz wyrezerwowanie portfela kredytów zagrożonych na poziomie min. 40%,
- zmiana sposobu zarządzania prowadzącego do skutecznej sanacji Banku,
- pozyskanie nowych udziałowców, większe zaangażowanie obecnych - szansa na budowę trwałych więzi i wzrostu kapitału.

Rok 2020 był ostatnim rokiem realizacji założeń Wewnętrznego Planu Naprawy obejmującego lata 2018-2020.

Realizacja WPN wymusiła pewne działania, które spowodowały ograniczenie rozmiarów działalności Banku. Przejawem tej polityki jest m.in. spadek sumy bilansowej SBR Bank w tym okresie.

Pod względem rozmiarów działalności, wyrażanych sumą bilansową, SBR Bank znajduje się na 27 pozycji wśród 326 banków zrzeszonych w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. oraz jest drugim bankiem spółdzielczym w województwie podlaskim.

Skalę zmian sumy bilansowej oraz głównych pozycji obrazujących sytuację finansową Banku przedstawia poniższy diagram.

Suma bilansowa SBR Bank na koniec 2020 roku wzrosła w porównaniu do końca 2019 roku o 19 927 tys. zł., tj. o 2,86%, kredyty (wartość nominalna) wzrosły o 10 493 tys. zł., tj. o 2,31%, depozyty wzrosły o 31 549 tys. zł., tj. o 5,14%, kapitały wzrosły o 4 080 tys. zł., tj. o 13,28%, a wynik finansowy netto bieżącego roku był niższy o 957 tys. zł.

II. ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE

1. Stan prawny

Spółdzielczy Bank Rozwoju posiada osobowość prawną i jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, ustawy Prawo bankowe, ustawy Prawo spółdzielcze, innych ustaw oraz postanowień Statutu.

Od dnia 30.12.2019 r. obowiązuje tekst jednolity Statutu Banku zawierający zmiany wpisane przez Sąd Rejonowy w Białymstoku, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Krajowym Rejestrze Sądowym Rejestrze Przedsiębiorców.

Zmiany Statutu SBR Bank, zostały zatwierdzone Uchwałą nr 1/2019 Nadzwyczajnego Zebrania Przedstawicieli Spółdzielczego Banku Rozwoju z dnia 06 listopada 2019 roku.

Od 27 marca 2002 roku Bank jest zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A., a od 31 grudnia 2015 roku jest członkiem systemu ochrony instytucjonalnej w ramach Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Członkami Banku są zarówno osoby fizyczne o pełnej zdolności do czynności prawnych jak i osoby prawne. Wartość statutowa jednego udziału wynosi 262 zł.

Stan funduszu udziałowego na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniósł 5 790 200 zł, a liczba członków wynosiła 1533 (w 2020 roku pozyskano 11 nowych udziałowców).

2. Władze Banku

Organami Banku są:

Zgodnie ze Statutem organami Banku są:

- Zebranie Przedstawicieli,
- Rada Nadzorcza,
- Zarząd,
- Zebrania Grup Członkowskich.

Podstawowe funkcje organów Banku określa Statut Banku.

Zebranie Przedstawicieli

Jest najwyższym organem Banku, który wybiera Radę Nadzorczą.

W 2020 roku odbyło się jedno Zebranie Przedstawicieli, które podczas obrad w dniu 11 sierpnia 2020 roku podjęło następujące decyzje:

1. zatwierdzono sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Spółdzielczego Banku Rozwoju za 2019 rok,
2. zatwierdzono sprawozdanie Zarządu z działalności Spółdzielczego Banku Rozwoju za 2019 rok,
3. zatwierdzono sprawozdanie finansowe Spółdzielczego Banku Rozwoju za 2019 rok, zamykające się sumą bilansową netto: 696.223.840,27 zł oraz zyskiem w wysokości 4.480.482,28 zł,
4. zatwierdzono podział nadwyżki bilansowej za rok 2019 w kwocie 4.480.482,28 zł w sposób następujący:
 - na fundusz zasobowy kwotę: 4.263.982,28 zł,
 - na oprocentowanie udziałów (3,7697% brutto na jeden udział) kwotę 216.500,00 zł., po uprzednim uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego na zmiany w Statucie, w zakresie podwyższenia wartości udziału członkowskiego o oprocentowanie udziału netto, tj. do kwoty 270,00 zł.
5. udzielono absolutorium wszystkim członkom Zarządu,

6. uchwalono przedłożone przez Zarząd Banku, kierunki rozwoju działalności gospodarczej oraz społecznej i kulturalnej Spółdzielczego Banku Rozwoju na 2020 rok, zgodne z Wewnętrznym Planem Naprawy Spółdzielczego Banku Rozwoju na lata 2018 – 2020,
7. uchwalono Politykę oceny odpowiedniości Rady Nadzorczej Spółdzielczego Banku Rozwoju, opracowaną na podstawie Metodyki oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego,
8. przyjęto informację Zarządu o realizacji wniosków wynikających z przedstawionego protokołu polustracyjnego z działalności Spółdzielczego Banku Rozwoju za okres od 01.07.2014 r. do 30.09.2017 r.,
9. oceniono, że Polityka wynagrodzeń sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku,
10. dokonano wtórnej indywidualnej oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej oraz zbiorczej oceny odpowiedniości Rady Nadzorczej Spółdzielczego Banku Rozwoju jako organu kolegialnego za 2019 rok,
11. odwołano ze składu Rady Nadzorczej trzech członków:
 - Pana Zdzisława Kraszewskiego,
 - Pana Stanisława Radziszewskiego,
 - Pana Wiesława Kozłowskiego.
12. dokonano pierwotnej oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej,
13. w wyniku wyborów uzupełniających, dokonano wyboru czterech nowych członków Rady Nadzorczej, tj.:
 - Pana Dariusza Kostro,
 - Pana Antoniego Andrzeja Wojno,
 - Pana Krzysztofa Kunickiego,
 - Pana Waldemara Wyszyńskiego.

Zebranie Przedstawicieli Spółdzielczego Banku Rozwoju, zostało poprzedzone Zebraniem Grup Członkowskich, które odbyły się w dniach 10.07.2020 r. i 13.07.2020 r.

Rada Nadzorcza

Sprawuje kontrolę i nadzór nad działalnością Banku.

Zakres kompetencji i obowiązków oraz zasady działania Rady Nadzorczej reguluje Regulamin działania Rady Nadzorczej, zatwierdzany przez Zebranie Przedstawicieli.

W związku ze zmianą składu Radu Nadzorczej dokonaną w dniu 11.08.2020 r. przez Zebranie Przedstawicieli, Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 15.08.2020 r. dokonała wyboru Przewodniczącego Rady Nadzorczej oraz zmiany na stanowisku Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Sekretarza Rady Nadzorczej oraz zmiany w składzie Komitetu Audytu.

W związku z powyższym, na okres do końca kadencji 2018 - 2022:

1. skład osobowy Rady Nadzorczej Spółdzielczego Banku Rozwoju, przedstawia się następująco:
 - 1) Cezary Ołdakowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
 - 2) Dariusz Kostro – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
 - 3) Eugenia Hanna Porowska – Sekretarz Rady Nadzorczej,
 - 4) Władysław Kostro – członek Rady Nadzorczej,
 - 5) Wiesław Brzozowski - członek Rady Nadzorczej,
 - 6) Henryk Płoński - członek Rady Nadzorczej,
 - 7) Krzysztof Kunicki - członek Rady Nadzorczej,
 - 8) Antoni Andrzej Wojno - członek Rady Nadzorczej,
 - 9) Waldemar Wyszyński - członek Rady Nadzorczej,
2. skład osobowy Komitetu Audytu przedstawia się następująco:
 - 1) Cezary Ołdakowski – Przewodniczący,
 - 2) Eugenia Hanna Porowska – Członek,
 - 3) Waldemar Wyszyński – Członek,

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się stosownie do potrzeb. W 2020 roku odbyło się 11 protokołowanych posiedzeń Rady Nadzorczej, na których podjęto 64 Uchwały.

Głównym celem działania Komitetu Audytu jest wspomaganie Rady Nadzorczej w sprawowaniu nadzoru nad Bankiem oraz dostarczanie Radzie Nadzorczej informacji i opinii pozwalających sprawnie podjąć właściwe decyzje w zakresie sprawozdawczości finansowej, kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

Zarząd Banku

Powołany przez Radę Nadzorczą, kieruje działalnością Banku i reprezentuje go na zewnątrz.

Zakres kompetencji i obowiązków oraz zasady działania Zarządu określa Regulamin Działania Zarządu zatwierdzany przez Radę Nadzorczą Banku.

Skład Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju na dzień 31.12.2020r.:

- Tomasz Gromada – p.o. Prezesa Zarządu
- Dariusz Gąsior – Wiceprezes Zarządu
- Leszek Szafara – Wiceprezes Zarządu
- Marek Porowski – Wiceprezes Zarządu

W 2020 roku nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu.

Po dacie 31.12.2020 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu.

Na posiedzeniu dnia 28.01.2021 r. Rada Nadzorcza podjęła następujące decyzje:

1. w związku ze zgodą Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 18 stycznia 2021 r., powołała Pana Tomasza Gromadę na stanowisko Prezesa Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju,
2. ustaliła trzyosobowy skład Zarządu, tj. w skład Zarządu SBR Bank, wchodzi trzech członków: Prezes Zarządu, Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych oraz Wiceprezes Zarządu ds. handlowych.
3. przyjęła rezygnację Pana Marka Porowskiego z funkcji Wiceprezesa Zarządu.
4. powierzyła Panu Leszkowi Szafarze, dotychczasowemu Wiceprezesowi Zarządu ds. bezpieczeństwa i administracji, kompetencje Wiceprezesa Zarządu ds. handlowych.

W związku z powyższym od dnia 28.01.2021 r. skład Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju przedstawia się następująco:

- 1) Tomasz Gromada – Prezes Zarządu
- 2) Dariusz Piotr Gąsior – Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych
- 3) Leszek Szafara - Wiceprezes Zarządu ds. handlowych

3. Struktura organizacyjna Banku

Bank posiada sformalizowaną wewnętrzną organizację. Zorganizowanymi częściami składowymi Banku są jednostki i komórki organizacyjne.

Jednostkami organizacyjnymi Banku są:

- 1) Centrala;
- 2) Oddziały.

Komórkami organizacyjnymi są:

- 1) w Centrali – zespoły, stanowiska pracy;
- 2) w Oddziałach – punkty obsługi klienta, stanowiska pracy.

Poszczególnymi jednostkami i komórkami organizacyjnymi kierują:

- 1) Oddziałami – Dyrektorzy Oddziałów;
- 2) Zespołami – Dyrektorzy/Kierownicy lub osoby wyznaczone przez Zarząd.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania (zmiana obowiązująca od dnia 01.05.2021r.) komórkami organizacyjnymi Centrali są:

- Główny Księgowy
- Zespół Rachunkowości
- Zespół Administracji Kredytów i Rachunków
- Zespół Sprawozdawczości, Analiz i Ryzyk
- Zespół Obsługi Informatycznej

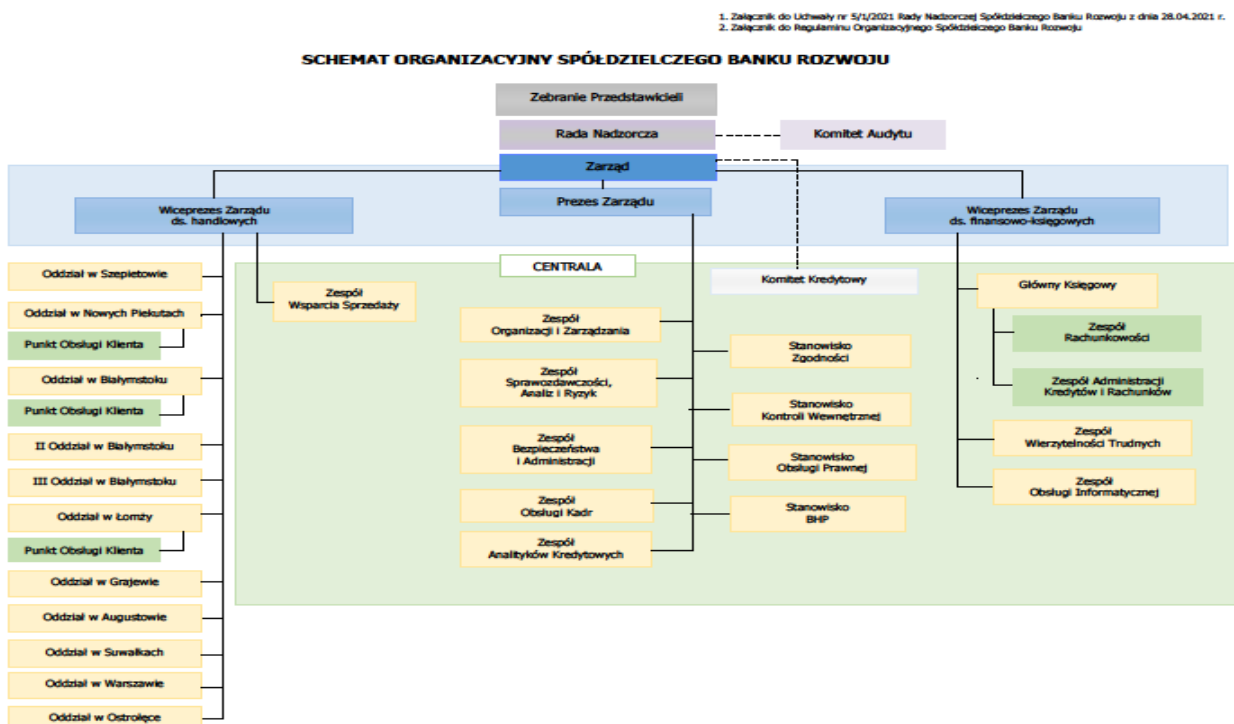
- Zespół Wierzytelności Trudnych
- Zespół Analityków Kredytowych
- Zespół Organizacji i Zarządzania,
- Zespół Bezpieczeństwa i Administracji
- Zespół Wsparcia Sprzedaży
- Stanowisko Obsługi Prawnej
- Stanowisko Zgodności,
- Stanowisko Kontroli Wewnętrznej,
- Zespół Obsługi Kadr,
- Stanowisko BHP.

Oddziały Banku są jednostkami organizacyjnymi nad którymi nadzór sprawuje Wiceprezesa ds. Handlu, odpowiedzialnymi za działalność sprzedażową, prowadzoną na terenie swojego obszaru działania, wykonującymi czynności bankowe określone w Regulaminie organizacyjnym i Statucie Banku. W Oddziale komórkami organizacyjnymi są: stanowiska pracy i Punkty Obsługi Klienta. Bezpośredni nadzór nad działalnością Oddziału sprawuje Dyrektor Oddziału.

Zadania poszczególnych jednostek i komórek organizacyjnych oraz zasady ich współpracy i zależności określa „Regulamin organizacyjny Spółdzielczego Banku Rozwoju”.

W Banku jako organ opiniodawczo - doradczy działa Komitet Kredytowy. Zasady działania i kompetencje Komitetu Kredytowego określa odrębny regulamin.

Graficzne odzwierciedlenie struktury organizacyjnej przedstawia poniższy schemat.

Członkowie Zarządu odpowiadają za wyznaczony obszar działalności Banku, zgodnie z wewnętrznym podziałem określonym w „Regulaminie działania Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju”.

4. Sieć placówek Banku

Siec placówek Banku tworzą Oddziały i Punkty Obsługi Klienta.

Na koniec 2020r. Bank prowadził działalność w 11 Oddziałach zlokalizowanych w Szepletowie, Nowych Piekutach, Białymstoku, Łomży, Warszawie, Suwałkach, Grajewie, Ostrołęce oraz w Augustowie oraz w 3 Punktach Obsługi Klienta działających przy Oddziałach w Nowych Piekutach, Białymstoku i Łomży.

Graficzne przedstawienie geograficznego rozmieszczenia sieci placówek przedstawia schemat.

W porównaniu z poprzednim rokiem łączna liczba placówek Banku zmniejszyła się o 3.

W wyniku reorganizacji sieci placówek w 2020 roku dokonano następujących zmian:

- z dniem 01.06.2020 r. zakończył działalność POK w Białymstoku, zlokalizowany przy ul. Kawaleryjskiej 19/23,
- z dniem 01.08.2020 r. zakończył działalność POK w Białymstoku, zlokalizowany przy ul. Andersa 40/103,
- z dniem 01.12.2020 r. zakończył działalność POK w Warszawie, zlokalizowany przy ul. Erazma Ciołka 19/25.

Zadania zamkniętych placówek zostały przejęte przez ich macierzyste oddziały tj. Oddział SBR Bank w Białymstoku oraz Oddział SBR Bank w Warszawie.

5. Zatrudnienie

Na 31.12.2020 roku Bank zatrudniał 146 osoby.

Stan zatrudnienia w 2020 roku zmniejszył się o 8 osoby co było związane z jednej strony ze zmianami w sieci placówek oraz ze zmianami w organizacji i zadaniami centrali Banku.

6. Rozwój technologii informatycznej

W ubiegłym roku Bank kontynuował działania mające na celu maksymalizację wykorzystania zasobów infrastrukturalnych oraz wdrożenia nowych innowacyjnych technologii.

- 1) Spółdzielczy Bank Rozwoju jako pierwszy bank spółdzielczy z Grupy BPS podpisał umowę z Atende S.A. i wdrożył trwały nośnik w oparciu o blockchain.
- 2) Na początku marca 2020 roku SBR Bank uruchomił nową, nowoczesną stronę internetową www.sbrbank.pl.

Nowy layout powstał w oparciu o przejrzysty, intuicyjny układ kafelkowy, który ułatwia poruszanie się również na ekranach dotykowych. Użytkownicy mogą łatwo i szybko znaleźć adresowaną do nich ofertę. Obecna szata graficzna ma za zadanie zwrócić uwagę młodszych pokoleń i pomóc w postrzeganiu SBR Bank jako banku nowoczesnego, śledzącego trendy i nowości na rynku. Bank podąża za zmieniającym się technologiami i potrzebami Klientów, a jednocześnie pozostaje bezpiecznym i sprawdzonym bankiem, który nadal spełnia oczekiwania klientów dojrzałych.

W serwisie umieszczono mapę, aby ułatwić lokalizację placówek i bankomatów bezprowizyjnych oraz kalkulatory kredytowe i formularze kontaktowe dzięki, którym Klienci będą mogli również skontaktować się z placówką Banku.

- 3) Pod koniec lipca 2020 roku Bank wprowadził usługę „mojeID” – narzędzie, które służy do zdalnego potwierdzenia tożsamości w komercyjnych i publicznych usługach on-line przez bankowość internetową SBR Bank. „mojeID” zostało uruchomione wraz z Profilem Zaufanym, który jest metodą potwierdzenia tożsamości w systemach elektronicznej administracji.
- 4) We wrześniu 2020 roku Bank wprowadził możliwość korzystania z Usługi BLIK dostępnej w aplikacji mobilnej BS PAY dla klientów banku z grupy BPS S.A oraz udostępnił nowoczesne metody płatności: Apple Pay, Garmin Pay, Fitbit Pay.

Zarząd Spółdzielczego Banku Rozwoju nie ma wątpliwości, że cyfryzacja jest przyszłością bankowości.

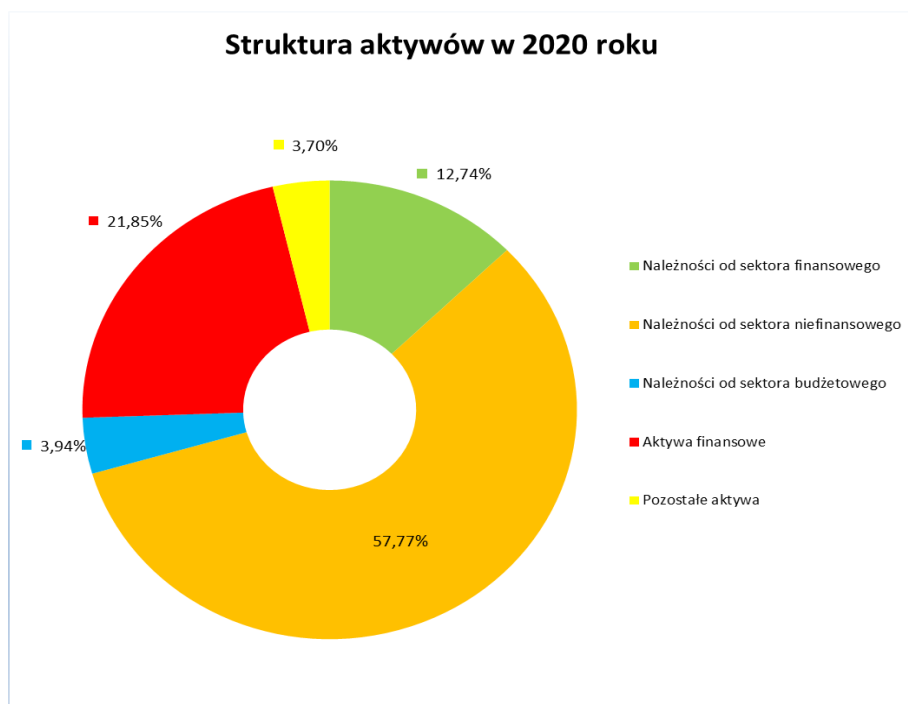
III. SYTUACJA FINANSOWA BANKU

1. AKTYWA BANKU

Gromadzone systematycznie środki wykorzystywane były na różne kierunki działalności.

- Najistotniejszą pozycję aktywów stanowią należności 533 130,54 tys. zł. (74,44% aktywów), ich udział zmniejszył się w 2020 roku o 4,58 p.p. tj. o kwotę o 17.055,31 tys. zł. w tym:
 - ✓ należności od sektora finansowego w kwocie 91 205,11 tys. zł., które stanowią 12,74% aktywów, ze zmianą rok do roku w kwocie (-)30 592,87 tys. zł., tj. o (-)25,12%,
 - ✓ należności od sektora niefinansowego w kwocie 413 736,31 tys. zł., które stanowią 57,77% aktywów, ze zmianą rok do roku w kwocie (+)12 211,63 tys. zł., tj. o 3,04%.
 - ✓ natomiast należności od sektora budżetowego w kwocie 28 189,12 tys. zł., które stanowią 3,94% aktywów, ze zmianą rok do roku w kwocie (+)1 325,92 tys. zł., tj. (+)4,94%.
- Aktywa finansowe w kwocie 156 497 tys. zł. (w tym 101 998,48 tys. zł. bony pieniężne NBP), stanowią 21,85% aktywów, ze zmianą rok do roku w kwocie (+)37 567 tys.zł., tj. o (+)31,59%.
- Udział pozostałych aktywów (tj. kasa, aktywa trwałe i wartości niematerialne oraz pozostałe aktywa i rozliczenia międzyokresowe) w strukturze aktywów wyniósł łącznie 26 523 tys. zł., tj. 3,70% aktywów, ze zmianą rok do roku w kwocie (-)584 tys. zł., tj. o (-)2,16%.

Strukturę aktywów obrazuje poniższy diagram.

Udzielanie kredytów jest główną działalnością Banku, najbardziej dochodową, jednakże obciążoną najwyższym ryzykiem.

W swojej ofercie Bank posiada różnorodne produkty dla przedsiębiorców i rolników (kredyty inwestycyjne, obrotowe, płatnicze, w rachunkach bieżących, preferencyjne). Ponadto dla przedsiębiorców Bank oferował linie kredytowe ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej o handlowej nazwie „Wiarygodny Partner”. Bank oferował również kredyty i pożyczki dla osób prywatnych na cele konsumpcyjne i mieszkaniowe.

Źródłem finansowania działalności kredytowej były zgromadzone depozyty i środki pozyskane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej oraz Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.

Struktura kredytów

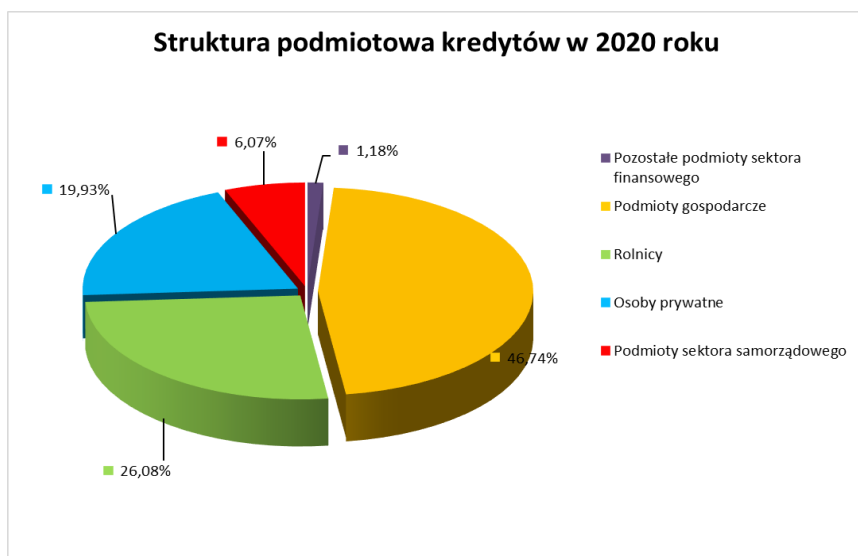
W 2020 roku w wyniku reorganizacji sieci placówek - przede wszystkim na obszarze miast – nastąpiła zmiana podmiotowej struktury kredytowania.

Rodzaj podmiotu	Zaangażowanie kredytowe (w tys.zł.)		Zmiana zaangażowania	Dynamika	Struktura - % obliiga	
	2019-12-31	2020-12-31			2019-12-31	2020-12-31
Pozostałe podmioty sektora finansowego	5 895	5 476	-420	-7,12%	1,29%	1,18%
Podmioty gospodarcze	245 299	217 416	-27 882	-11,37%	53,96%	46,74%
Rolnicy	116 688	121 301	4 613	3,95%	25,67%	26,08%
Osoby prywatne	59 878	92 710	32 832	54,83%	13,17%	19,93%
Podmioty sektora samorządowego	26 874	28 224	1 350	5,02%	5,91%	6,07%
SUMA	454 634	465 126	10 493	2,31%	100,00%	100,00%

Na przestrzeni 2020 roku główne zmiany w strukturze kredytów to: wzrósł udział kredytów osób prywatnych z 13,17% do 19,93% oraz zmniejszenie się udziału kredytów podmiotów gospodarczych z 53,96% do 46,74%.

Zmiana struktury podmiotowej portfela kredytowego jest wynikiem zmiany Strategii Banku oraz realizacji Wewnętrznego planu naprawy, który zakłada większą dywersyfikację portfela i stawianie na tradycyjne wiejskie środowisko działania banku.

Strukturę podmiotową portfela kredytowego na koniec grudnia 2020 roku obrazuje poniższy diagram.

Stan i jakość portfela kredytowego na koniec 2020 roku (w wartości nominalnej) przedstawia następujące zestawienie.

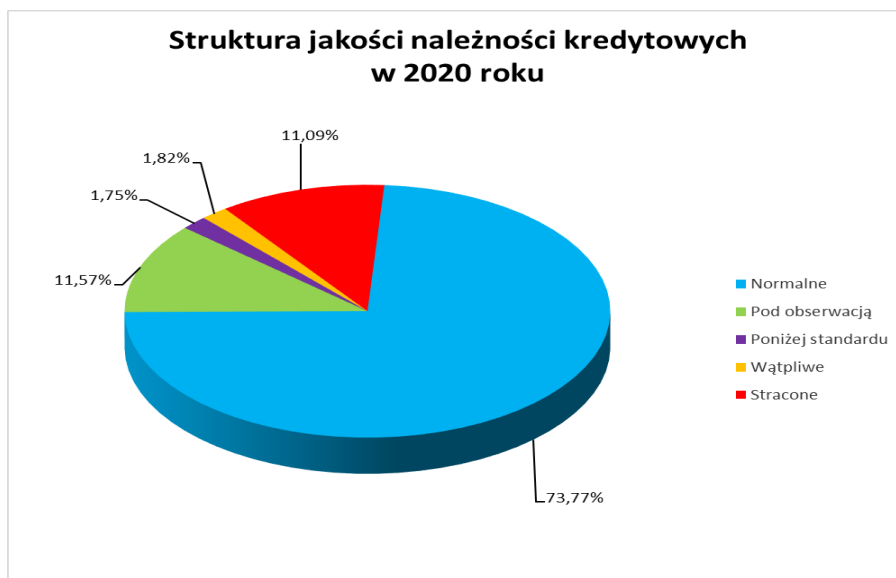
Kategoria	Zaangażowanie kredytowe (w tys.zł.)		Zmiana zaangażowania	Dynamika	Struktura - % obliiga	
	2019-12-31	2020-12-31			2019-12-31	2020-12-31
Obligo kredytowe razem	454 634	465 126	10 493	2,31%	100,00%	100,00%
Normalne	324 706	343 105	18 399	5,67%	71,42%	73,77%
Pod obserwacją	62 570	53 830	-8 740	-13,97%	13,76%	11,57%
Zagrożone razem	67 357	68 192	834	1,24%	14,82%	14,66%
Ponizej standardu	5 417	8 151	2 734	50,47%	1,19%	1,75%
Wątpliwe	6 388	8 472	2 084	32,63%	1,41%	1,82%
Stracone	55 552	51 568	-3 984	-7,17%	12,22%	11,09%

W strukturze jakościowej kredytów nie nastąpiły istotne zmiany w 2020 roku. Główna zmiana to systematyczny wzrost portfela „dobrych” kredytów.

W kredytach zagrożonych Bank nie osiągnął wszystkich celów związanych z odzyskiwaniem starych „złych kredytów”, proces ten będzie kontynuowany w następnych latach.

W ujęciu wartościowym grupa kredytów normalnych i pod obserwacją wzrosła o 9 658 tys. zł., tj. o 2,49% a grupa kredytów zagrożonych tylko o 834 tys. zł. tj. o 1.24%. w której kredyty w sytuacji straconej zmniejszyły się o niespełna 4 mln zł. tj. o 7,17%.

Strukturę jakości należności kredytowych przedstawia poniższy diagram.

2. PASYWA BANKU

Główną pozycję pasywów stanowią zobowiązania, które stanowią 94,65% pasywów, natomiast kapitały to 5,35% pasywów Banku.

Dominującą pozycję w zobowiązaniach stanowią zobowiązania wobec sektora niefinansowego, których udział w strukturze pasywów zwiększył się w 2020 roku o 1,15p.p. (największy wzrost w strukturze). Największy spadek w strukturze pasywów nastąpił w pozycji zobowiązań podporządkowanych o - 2,09%.

Kapitały i zysk netto w kwocie 38 333,25 tys. zł., które wzrosły w 2020 roku o 3 122,26 tys. zł., tj. o 8,87%.

Strukturę pasywów w 2020 roku obrazuje poniższy diagram.

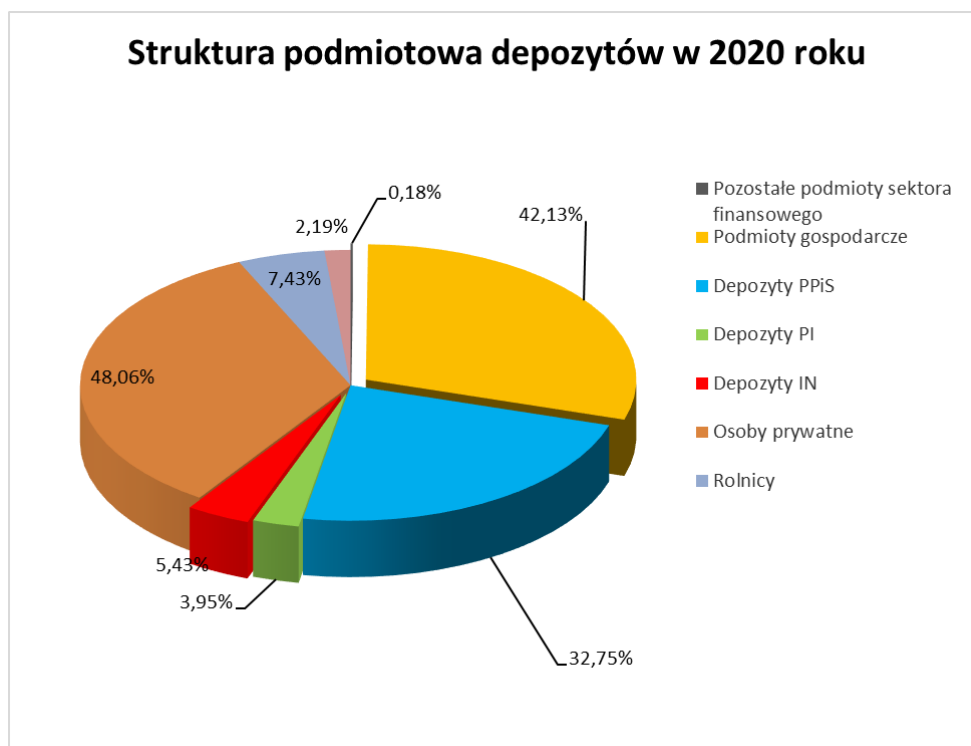
Najistotniejszą pozycją zobowiązań Banku stanowią depozyty.

Stan i struktura podmiotowa depozytów w 2020 roku

Rodzaj podmiotu	Stan depozytów (w tys.zł.)		Zmiana	Dynamika	Struktura - w %	
	2019-12-31	2020-12-31			2019-12-31	2020-12-31
Pozostałe podmioty sektora finansowego	1 438	1 188	-250	-17,36%	0,23%	0,18%
Podmioty gospodarcze	210 382	272 159	61 776	29,36%	34,25%	42,13%
Osoby prywatne	361 499	310 417	-51 081	-14,13%	58,85%	48,06%
Rolnicy	32 020	48 009	15 989	49,93%	5,21%	7,43%
Podmioty sektora samorządowego	8 913	14 163	5 250	58,90%	1,45%	2,19%
SUMA DEPOZYTÓW	614 251	645 936	31 684	5,16%	100,00%	100,00%

Łącznie stan depozytów (bez odsetek) w 2020 roku wzrósł o 31 684 tys .zł. tj. o 5,16%, w tym: depozyty podmiotów gospodarczych wzrosły o 61 776 tys. zł., tj. o 29,36%, a osób prywatnych zmniejszyły się o 51 081 tys. zł., tj. o 14,13%.

Strukturę podmiotową depozytów na koniec grudnia 2020 roku obrazuje poniższy diagram.

Spadek depozytów osób fizycznych jest podyktowany w głównej mierze spadkiem stóp procentowych, która nastąpiła w I połowie 2020 roku.

3. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

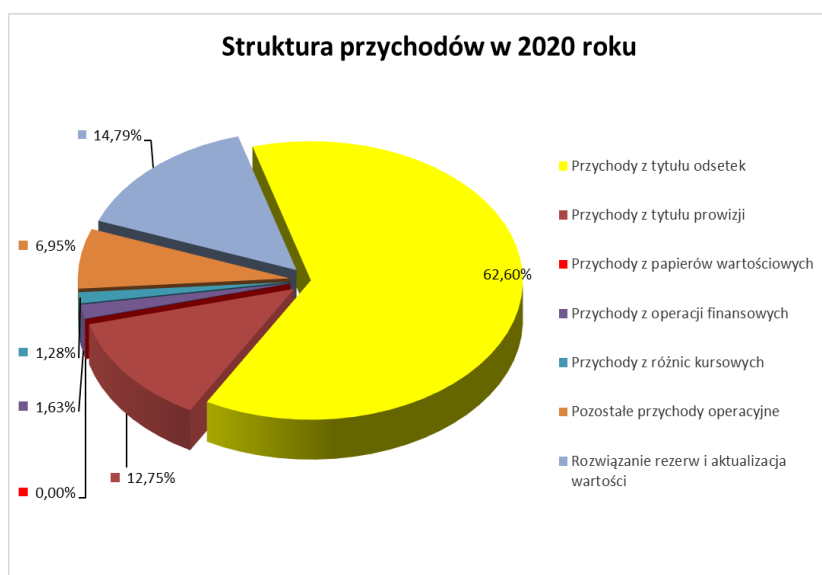
Przychody

W 2020 roku przychody Banku wyniosły 31 791,63 tys. zł i były niższe w porównaniu z 2019 rokiem o -11 172,91 tys. zł, tj. o 26,00%.

Główne pozycje przychodów to:

- przychody z tytułu odsetek, w kwocie 19 900,91 tys. zł, i były niższe w porównaniu do 2019 roku o 7 496,84 tys.zł. tj. o 27,36%,
- przychody z tytułu prowizji w kwocie 4 054,45 tys. zł, i były niższe w porównaniu do 2019 roku o 117,77 tys.zł. tj. o 2,82%,
- pozostałe przychody operacyjne w kwocie 2 209,23 tys. zł, i były wyższe w porównaniu z 2019 rokiem o 261,80 tys. zł, tj. o -10,59%,
- przychody z rozwiązania rezerw i aktualizacji wartości w kwocie 4 701,05 tys. zł, i były niższe w porównaniu z 2019 rokiem o 3 858,92 tys. zł, tj. o 45,08%.

Strukturę przychodów zobrazowano na poniższym diagramie.

Z powyższych danych wynika, iż najistotniejszą pozycją przychodów stanowią odsetki 62,60% łącznych przychodów Banku – spadek w strukturze przychodów o -1,17p.p.

Udział przychodów z rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości zmniejszył się o 5,14p.p., a udział przychodów z tytułu prowizji wzrósł o 3,04p.p.

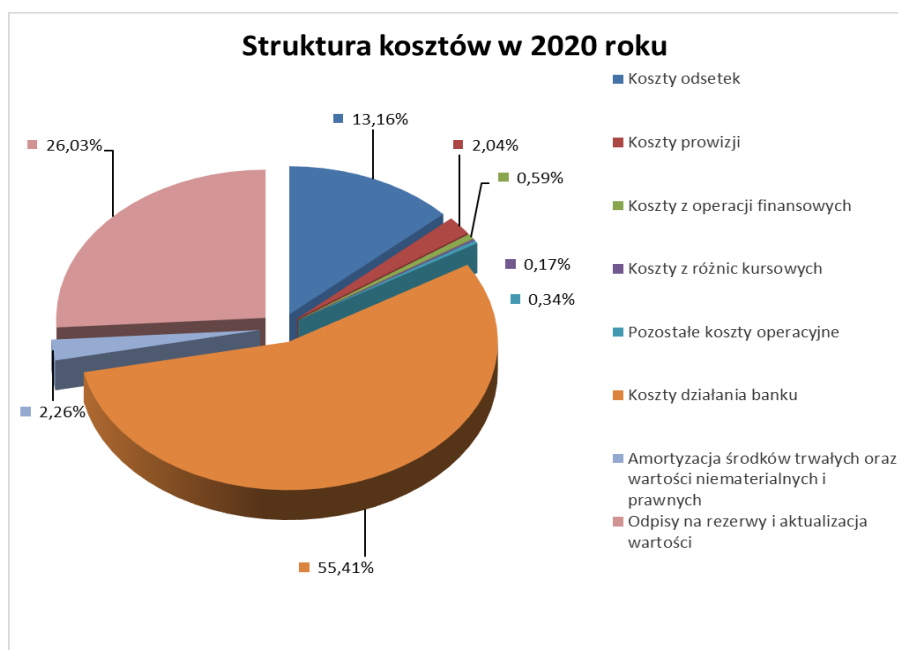
Koszty

W 2020 roku koszty Banku wyniosły łącznie 27 282,97 tys. zł. i były niższe w porównaniu z 2019 rokiem o 9 747,71 tys. zł, tj. o 26,32%.

Główne pozycje kosztów to:

- koszty odsetkowe w wysokości 3 590,90 tys. zł, i były niższe w porównaniu z 2019 rokiem o 4 145,65 tys. zł, tj. o 53,59%,
- koszty działania w wysokości 15 116,29 tys. zł, i były niższe w porównaniu z 2019 rokiem o 167,13 tys. zł, tj. o 1,09%,
- kosztów z tytułu odpisów na rezerwy i aktualizacji wartości w wysokości 7 101,87 tys. zł, i były niższe w porównaniu z 2019 rokiem o 5 537,73 tys. zł, tj. o 43,81%.

Strukturę kosztów przedstawia poniższy diagram.

Z powyższych danych wynika, iż głównymi pozycjami kosztów są koszty działania, których udział w strukturze kosztów wzrósł z 41,27% do 55,41%, natomiast udział kosztów rezerw zmniejszył się z 34,13% do 26,03%, a udział kosztów odsetkowych zmniejszył się z 20,89% do 13,16%.

4. FUNDUSZE BANKU

Wysokość funduszy własnych oraz współczynników kapitałowych na 31.12.2020 roku przedstawia tabela.

FUNDUSZE WŁASNE	wykonanie	wykonanie	zmiana	Plan	odchylenie od planu	
	2019-12-31	31-12-2020	r/r	12.2020	2020r	w %
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	59 281	59 944	663	72 587	-12 643	-17,42%
Kapitał Tier 1	32 619	35 844	3 224	48 226	-12 382	-25,68%
Kapitał podstawowy CET1	30 519	34 444	3 924	46 826	-12 382	-26,44%
w tym fundusz udziałowy	5 627	5 782	155	13 396	-7 614	-56,84%
w tym fundusz zasobowy	24 291	28 556	4 265	32 347	-3 791	-11,72%

Dodatkowy kapitał podstawowy (AT1)	2 100	1 400	-700	1 400	0	0,00%
Kapitał Tier 2	26 662	24 101	-2 562	24 361	-260	-1,07%
WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH	Wartość w tys. zł.	Wartość w tys. zł.	X	Wartość w tys. zł.	X	X
Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko	404 541	353 674	-50 867	409 710	-56 036	-13,68%
Całkowita kwota ekspozycji ważonej ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego	354 095	304 854	-49 241	352 710	-47 856	-13,57%
Całkowita kwota ekspozycji ważonej ryzykiem z tytułu ryzyka operacyjnego	50 446	48 820	-1 626	57 000	-8 180	-14,35%
WSPÓŁCZYNNIK KAPITAŁOWY	Wartość procentowa	Wartość procentowa	X	Wartość procentowa	X	X
Współczynnik kapitałowy CET1 - min. 4,5% + bufor	7,54%	9,74%	2,20	11,43%	-1,69	X
Współczynnik kapitałowy T1 - min. 6% + bufor	8,06%	10,13%	2,07	11,77%	-1,64	X
Całkowity współczynnik kapitałowy - min. 8% + bufor	14,65%	16,95%	2,30	17,72%	-0,77	X

Sposób ustalania funduszy własnych banku określa Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

W rachunku oceny adekwatności kapitałowej na dzień 31.12.2020r. Bank stosował zasady wynikające zarówno z przepisów unijnych, jak i obowiązujących w tym zakresie przepisów krajowych, przy uwzględnieniu wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego.

Zmiany statutu dokonane w 2018 roku poprzez dostosowanie jego zapisów do wymogów prawnych w zakresie udziałów członkowskich pozwoliło zaliczyć za zgodą UKNF opłacony fundusz udziałowy do kapitałów podstawowych.

W 2020 r. Bank za zgodę Komisji Nadzoru Finansowego zaliczył do kapitału podstawowego Tier 1 środków z tego tytułu 223 udziałów członkowskich w łącznej kwocie 58.426,00 zł, wniesionych w okresie od 01.10.2019r. do 31.01.2020r.

W dniu 15.07.2020 r. SBR Bank zaliczył do kapitału podstawowego Tier 1 środki z 220 udziałów członkowskich w łącznej kwocie 57.640,00 zł, wniesionych po 01.02.2020r. po wcześniejszy zgłoszeniu do KNF.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Bank spełniał wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej dotyczącej wysokości współczynników kapitałowych. Niemniej jednak Bank nie osiągnął celów w zakresie wskaźników kapitałowych określonych w Wewnętrznym Planie Naprawy na koniec 2020 roku.

5. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI EKONOMICZNO-FINANSOWE BANKU I REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO ZA 2020 ROK

Realizacja założeń planu na 2020 rok w większości kategorii przebiegła zgodnie z planem. Występujące odchylenia nie powodują istotnych zmian w sytuacji Banku. Na koniec 2020 roku zakładany poziom sumy bilansowej został nieznacznie przekroczony, głównie z uwagi na wyższe stany depozytów, co po stronie aktywów miało swoje odzwierciedlenie w wyższych stanach aktywów finansowych tj. bonów NBP. Wynik finansowy netto jest niższy od zakładanego ze względu na niższe przychody odsetkowe.

<i>Pozycje bilansowe</i>	<i>Stan na IV kwartał 2019 w tys. zł</i>	<i>Założenia programu naprawczego na IV kwartał 2020 w tys. zł</i>	<i>Stan na IV kwartał 2020 w tys. zł</i>	<i>Dynamika % (4/2)</i>	<i>Realizacja programu % (4/3)</i>
1	2	3	4	5	6
Aktywa, w tym:					
<i>Należności od sektora finansowego brutto</i>	127 044	171 000	96 681	76,10%	56,5%
<i>Należności od sektora niefinansowego brutto</i>	423 386	416 674	433 367	102,36%	104,01%
<i>Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych brutto</i>	26 863	2 500	28 189	104,94%	1127,61%
<i>Papiery wartościowe</i>	118 930	120 850	156 497	131,59%	129,50%
Pasywa, w tym:					
<i>Zobowiązania wobec sektora finansowego brutto</i>	1 633	24 700	1 345	82,39%	5,45%
<i>Zobowiązania wobec sektora niefinansowego brutto</i>	605 211	592 000	630 752	104,22%	106,55%
<i>Zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych brutto</i>	8 918	7 000	14 163	158,80%	202,33%
<i>Kapitały</i>	35 166	58 353	38 329	108,99%	65,68%
<i>Wynik roku bieżącego</i>	4 480	6 842	3 523	78,64%	51,49%
Suma bilansowa	696 177	714 000	716 147	102,87%	100,30%
<i>Zysk/niepokryta strata z lat ubiegłych</i>	0	0	152	X	X
Fundusze własne	59 281	72 587	59 944	101,12%	82,58%

W 2020 r., Bank nie zrealizował celu z zakresu poziomu wyniku finansowego. Niższy poziom wyniku netto to efekt głównie niższych przychodów odsetkowych spowodowany trzykrotną obniżką stóp procentowych NBP.

Podstawowe wielkości osiągnięte przez Bank w 2020 r. w stosunku do założeń planu

Lp.	Obszar oceny wskaźnikowej	Wykonanie	Wykonanie	Zmiana	Plan	odchylenia od planu
		31-12-2019	2020-12-31	2019/2018	31-12-2020	2020-12-31
Adekwatność kapitałowa						
1	Łączny współczynnik kapitałowy	14,65%	16,95%	2,30	17,72%	-0,77
2	Współczynnik kapitału Tier 1	8,06%	10,13%	2,07	11,77%	-1,64
3	Wskaźnik dźwigni finansowej	4,48%	4,84%	0,36	6,61%	-1,77
Jakość aktywów						
4	Wskaźnik jakości kredytów (RWEF)	15,66%	15,62%	-0,04	9,52%	6,10
5	Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi (RWEF)	37,59%	33,95%	-3,64	43,66%	-9,72
Efektywność						
6	ROA netto	0,63%	0,51%	-0,12	0,96%	-0,45
7	ROE netto	7,52%	5,95%	-1,57	9,66%	-3,70
8	C/I	61,17%	69,35%	8,18	55,25%	14,10
Płynność						
9	LCR	241%	283%	41,99	203%	80,07
10	NSFR	135%	134%	-0,92	126%	8,08
Pozostałe						
11	Rozpiętość odsetkowa	3,13%	2,74%	-0,39	3,28%	-0,54
12	<i>Pokrycie kredytów depozytami</i>	73,86%	71,99%	-1,87	70,38%	1,61

Bank nie zrealizował założeń planu w zakresie poprawy jakości portfela kredytowego. Pomimo wyższego stanu kredytów zagrożonych Bank utrzymał poziom wyrezerwowania należności zagrożonych powyżej minimalnego limitu obowiązującego w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Płynność finansowa utrzymuje się na prawidłowym poziomie.

Efektywność działania mierzona wskaźnikiem C/I jest zadawalająca.

Cele z obszaru adekwatności są realizowane z opóźnieniem. Bank zwiększył wielkość funduszy, ale ich tempo jest niższe od założonego w programie. Wzmocnienie kapitałowe Banku w postaci pożyczki podporządkowanej zaliczonej w grudniu 2017 roku do kapitału Tier II, dało efekt osiągnięcia wymaganego nadzorczego poziomu łącznego współczynnika wypłacalności w już na koniec czerwca 2018 roku, Bank utrzymuje ten wskaźnik w następnych okresach. W całym okresie realizacji WPN Bank przeznaczał całą nadwyżkę bilansową w poszczególnych latach na wzrost funduszy, co spowodowało spełnienie wszystkich norm nadzorczych w tym obszarze (dla wszystkich współczynników kapitałowych).

IV. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W BANKU

System zarządzania ryzykiem w SBR Bank zorganizowany jest w sposób zapewniający ciągły, efektywny i kompleksowy proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania, raportowania i kontroli ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyka. Określa on w szczególności zakres kompetencji i odpowiedzialności uczestników tego procesu, z uwzględnieniem rozdzielania funkcji podejmowania ryzyka, tj. operacyjnej działalności rynkowej od funkcji niezależnej jego oceny i kontroli.

Bank zarządza poszczególnymi zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka występującymi w jego działalności w oparciu o zatwierdzone przez Radę Nadzorczą strategie oraz polityki, jak również przyjęte przez Zarząd Banku wewnętrzne instrukcje regulujące zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Obowiązujące procedury podlegają okresowej weryfikacji, stosownie do zmian uwarunkowań zewnętrznych (w tym nadzorczych) i wewnętrznych, funkcjonowania Banku.

Bank w swojej działalności narażony jest na różnego rodzaju ryzyka, a najważniejszym z nich jest ryzyko kredytowe.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe Banku kształtuje się na podwyższonym poziomie. Znaczne ograniczanie ryzyka kredytowego, to jedno z założeń realizowanego przez Bank Wewnętrznego Planu Naprawy.

Cele w zakresie poprawy jakości portfela kredytowego Bank realizuje przez:

- obniżenie akceptowalnego poziomu ryzyka dla nowych ekspozycji kredytowych, przy jednoczesnym zwiększeniu efektywności i kontroli nad procesem kredytowym,
- zwiększenie skuteczności monitoringu celem wcześniejszej identyfikacji pogorszenia sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta i szybszego podjęcia działań o charakterze restrukturyzacyjnym, co pozwoli na ograniczenie potencjalnych i rzeczywistych strat Banku,
- wydzielenie portfela kredytów restrukturyzowanych oraz windykowanych do odrębnego zarządzania w celu wzrostu efektywności działań w obszarze restrukturyzacji i windykacji,
- ustalenie priorytetu dla kredytów typowych dla młodej grupy klientów tj. kredyty mieszkaniowe, gotówkowe, na przejmowanie gospodarstw rolnych oraz na ich modernizację,
- koncentrowanie się na działalności kredytowej na rynku lokalnym (w obszarze działalności Oddziałów),
- stosowanie zasady, iż każdy wniosek kredytowy winien być zweryfikowany pod kątem koncentracji i powiązań,
- stosowanie systemu identyfikacji, limitowania oraz monitorowania powiązań kapitałowo – organizacyjnych pomiędzy kredytobiorcami,
- uwzględnianie w opinii Komitetu Kredytowego oraz decyzjach kredytowych ryzyka grupy powiązanych klientów.

Bank identyfikuje ryzyka związane z zachowaniem klientów, gotowością kredytobiorców do sprzedaży części aktywów trwałych, wdrożeniem postępowania restrukturyzacyjnego na drodze sądowej, wykorzystaniem sytuacji prawnej związanej z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości dotyczącym ograniczenia możliwości egzekucji z przedmiotów wchodzących w skład gospodarstw rolnych.

W obszarze windykacji w zakresie wierzytelności od podmiotów gospodarczych, w celu poprawy efektywności Bank stosuje następujące zasady:

- a) podejmowanie prób zawierania ugód i porozumień z dłużnikami w celu unikania działań komorniczych ze względu na długą drogę egzekucji oraz niską efektywność,
- b) poszukiwanie nabywców na wierzytelności spisane w pozabilans i w pełni wyrezerwowane,
- c) sprzedaż zabezpieczeń w porozumieniu z dłużnikiem,
- d) w przypadku braku innych możliwości – przekazywanie długu do windykacji zewnętrznej.

Jednym z istotnych czynników ryzyka w dotychczasowej działalności Banku jest wysoka koncentracja portfela kredytowego.

Za dużą ekspozycję Bank przyjmuje ekspozycję wobec podmiotu lub grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie przekraczające 10% kapitału uznanego.

Limit koncentracji zaangażowań w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych, który wynosi 25% kapitału uznanego, określa Rozporządzenie CRR i na dzień 31.12.2020r. nie został przekroczony.

Suma wierzytelności Banku w odniesieniu do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze w stosunku, do których wierzytelności przekraczają 10% kapitału uznanego stanowiła 186,17% kapitału uznanego.

Dążąc do poprawy jakości portfela i ograniczenia ryzyka kredytowego wdrożono zmodyfikowaną ofertę kredytową obejmującą:

- finansowanie firm istniejących min. 1 rok lub posiadających poręczenie podmiotu posiadającego zdolność kredytową,
- udzielanie nowych kredytów inwestycyjnych do max 10 lat (za wyjątkiem kredytów preferencyjnych),
- udzielanie kredytów walutowych wyłącznie podmiotom posiadającym wpływy w danej walucie, brak nieuzasadnionych przewalutowań,
- wprowadzenie prowizji za brak wykorzystania limitu z tolerancją 20%,
- wzrost minimalnej marży na produktach obarczonych ryzykiem,
- przejmowanie zadłużenia klientów z banków komercyjnych ograniczające się wyłącznie do „zdrowych” podmiotów,
- łączenie kredytowania podmiotu z warunkiem posiadania adekwatnych wpływów na rachunek w SBR Bank,

- nie udzielanie kredytów ze spłatą „balonową” z wyjątkiem kredytów uzasadnionych sezonowością, realizacją mieszkań przez deweloperów lub gdy spłaty realizowane są z dopłat, poddanie istniejących kredytów konwersji lub restrukturyzacji w zależności od oceny zdolności kredytowej,
- nie udzielanie linii na wsparcie obsługi istniejących zaangażowań,
- nie udzielanie kredytów podmiotom spoza terenu działania,
- koncentracja na kredytach o wadze ryzyka poniżej 100%,
- korzystanie z konsorcjów przy finansowaniu powyżej 3 mln zł lub przy wzroście zaangażowania powyżej 6 mln zł celem ograniczenia ryzyka koncentracji,
- weryfikacja wykorzystania linii kredytowych,
- weryfikacja zdolności kredytowej dla posiadaczy kredytów w rachunku bieżącym,
- wdrożenie systemu identyfikacji, limitowania oraz monitorowania powiązań kapitałowo – organizacyjnych pomiędzy kredytobiorcami.

Wszystkie powyższe działania określone w planie naprawy ukierunkowane były na osiągnięcie na koniec 2020 udziału kredytów zagrożonych poniżej 10 % oraz wyrezerwowania portfela kredytowego na poziomie powyżej 40 %.

Wskaźnik kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na dzień 31.12.2020r. ukształtował się na poziomie 15,62%. W zatwierdzonym Wewnętrznym Planie Naprawy założono ukształtowanie się wskaźnika na poziomie 9,52%.

W 2020r. nie nastąpił spadek wielkości kredytów zagrożonych, co w znacznej mierze wynikała z niezrealizowanych celów w zakresie windykacji oraz pogorzenie się kondycji klientów w branżach dotkniętych skutkiem obostrzeń w związku z epidemią koronawirusa COVID 19.

Na ryzyko kredytowe Bank tworzy wymóg kredytowy zgodnie z Rozporządzeniem PE nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (Część Trzecia – Wymogi kapitałowe; Tytuł II – Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego; Rozdział 2 – Metoda standardowa).

W działalności kredytowej Bank nie przekroczył ustalonych norm i limitów, zatem nie miał obowiązku tworzenia dodatkowych wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu ich przekroczenia.

Bank przy wyliczaniu kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego zastosował zgodnie z art. 501 CRR wskaźnik korygujący (0,7619) dla ekspozycji MŚP.

Ryzyko operacyjne

Zagrożenie dla Banku wynikające z ryzyka operacyjnego jest na niskim poziomie. Majątek Banku jest ubezpieczony, system informatyczny odpowiednio zabezpieczony, ryzyko prawne jest ograniczane przez usługi doradcze kancelarii prawnych, a także zatrudnionych prawników. Pracownicy Banku są systematycznie szkoleni, a zatem potencjalne ryzyka, na jakie Bank jest narażony są ograniczane.

Potencjalne ryzyko strat mogą nieść za sobą spory sądowe, jakie Bank byłby zmuszony prowadzić z kontrahentami i innymi podmiotami w przypadku ich wystąpienia. Jednak w 2018 roku nie były prowadzone przeciwko Bankowi sprawy sądowe kwalifikujące się, jako ryzyko operacyjne. Nie zostały wypłacone kary na rzecz Klientów Banku. Nie stwierdzono również wystąpienia aktów wandalizmu.

Identyfikacja ryzyka operacyjnego odbywa się poprzez rejestrację ręczną i automatyczną incydentów zdarzeń ryzyka operacyjnego. W 2020 roku zgłoszone i odnotowane zdarzenia związane były głównie z: błędnym logowaniem się pracowników i Klientów do systemów informatycznych Banku, automatycznie dokonywanymi korektami księgowymi, usunięciem błędnie wprowadzonych dokumentów czy błędnej pracy bankomatów. Wskazują one na potrzebę dalszego doskonalenia systemu oraz szkolenia pracowników, a także lepszej informacji dla Klientów Banku dotyczącego korzystania z oferowanych usług.

Na ryzyko operacyjne Bank tworzy wymóg kapitałowy zgodnie z Rozporządzeniem PE nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (Część Trzecia – Wymogi kapitałowe; Tytuł III – Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego; Rozdział 2 – Metoda wskaźnika bazowego). W 2020 roku kwota wymogu wynosiła 3 905 595 zł.

Ryzyko płynności

Na przestrzeni 2020 roku ryzyko płynności kształtowało się na akceptowalnym poziomie. Bank utrzymywał nadzorcze miary płynności powyżej zalecanych przez KNF wartości. Poziom środków na rachunku bieżącym, rachunkach lokat krótkoterminowych oraz krótkoterminowych bonach pieniężnych emitowanych przez NBP pozwalał na terminowe regulowanie dyspozycji klientów oraz zobowiązań własnych.

Bank jest członkiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. System ten zapewnia wsparcie płynnościowe w przypadku ewentualnych problemów płynnościowych uczestnika systemu. Bank utrzymuje w systemie ochrony depozyt obowiązkowy w wysokości 10 % stanu depozytów. Środki te mogą być uruchamiane na wniosek Banku w przypadku potrzeb płynnościowych.

Z uwagi na znaczenie ryzyka płynności w działalności Banku stabilizacja w tym obszarze jest jednym z celów Wewnętrznego Planu Naprawy na lata 2018-2020r.

Zidentyfikowano w planie następujące obszary wrażliwości wymagające stałego monitorowania:

1. wyższy koszt pozyskania depozytów na tle innych banków spółdzielczych w grupie rówieśniczej,
2. dużą koncentrację depozytów nie objętych BFG – ponad 25 % ogólnego salda depozytów.

Działania Banku obszarze płynności określone w planie koncentrować się będą na poniższym:

- korekcie polityki depozytowej w stosunku do dużych i kosztownych depozytów,

- korelacji polityki depozytowej w powiązaniu z planowanym w planie spadkiem obliża kredytowego – ścisły monitoring,
- po planowanym obniżeniu obliża kredytowego - obniżenie depozytów kosztownych i nie objętych gwarancjami BFG w celu dalszej dywersyfikacji portfela depozytowego i zwiększania udziału depozytów osób fizycznych.

Inne ryzyka, na jakie narażony jest Bank, tj. ryzyko stopy procentowej, walutowe, rezydualne, koncentracji zaangażowań, zgodności są na poziomie akceptowalnym i nie zagrażają bezpiecznemu funkcjonowaniu Banku.

V. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

W Banku funkcjonuje system zarządzania, obejmujący wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku, w ramach którego wyróżnia się system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Model systemu kontroli wewnętrznej został zdefiniowany w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach:

- 1) Poziom I to funkcja zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) Poziom II to co najmniej stanowisko/ komórka do spraw zgodności oraz inne stanowiska/ komórki organizacyjne w strukturach Banku, niezależne od procesu zarządzania ryzykiem na Poziomie I;
- 3) Poziom III to funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Kontrola realizowana na Poziomie I jest w kompetencji Banku.

Celem kontroli realizowanej na Poziomie I jest zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych. Kontrola ta obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.

Kontrola sprawowana jest w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez osoby z nim współpracujące i jego bezpośredniego przełożonego oraz wszystkie osoby, którym czynności kontrolne wyznaczono w zakresach obowiązków.

Kontrola realizowana na Poziomie II jest w kompetencji Banku.

Kontrola realizowana na Poziomie II, to czynności kontrolne wykonywane przez specjalnie dedykowane do tego stanowiska lub komórki organizacyjne Banku, w tym komórkę ds. zgodności, niezależne od zarządzania ryzykiem i kontroli wykonywanych na Poziomie I, z zachowaniem zasady ograniczenia konfliktu interesów w realizacji czynności kontrolnych. Kontrola ta, ma charakter ciągły i kompleksowy. Celem kontroli realizowanej na Poziomie II jest ocena skuteczności mechanizmów kontrolnych na Poziomie I i Poziomie II oraz ocena prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w działalności Banku. W strukturach Banku działają adekwatne mechanizmy zapewniające niezależność komórki do spraw zgodności, tj. Stanowiska Zgodności, które ma zagwarantowaną niezależność, poprzez usytuowanie w strukturze organizacyjnej, bezpośredni dostęp do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku oraz do dokumentów, informacji, systemów informatycznych niezbędnych do wykonywania czynności kontrolnych.

Wykaz komórek Poziomu II, odpowiedzialnych za niezależne testowanie mechanizmów kontrolnych określa Regulamin kontroli wewnętrznej.

Kontrola realizowana na Poziomie III to funkcja audytu wewnętrznego (audyt wewnętrzny) realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, która ma za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej Uczestników i Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Audyt wewnętrzny polega na okresowym badaniu, ocenie i doskonaleniu istniejących wdrożonych mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz ich praktycznego stosowania. Audyt wewnętrzny ocenia zarówno zaprojektowanie jak i efektywność kontroli realizowanych na Poziomie I i II, a także ocenia skuteczność i adekwatność systemu zarządzania ryzykiem.

Model systemu kontroli wewnętrznej oraz zasady organizacji i realizacji audytu wewnętrznego zostały uregulowane w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Kontrole przeprowadzone w 2020r.:

1. W dniach 23 listopada 2020r. – 18 grudnia 2020r. pracownicy Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS na podstawie Umowy systemu Ochrony Zrzeszenia BPS przeprowadzili – audyt kompleksowy pełny.
2. Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych im. F. Stefczyka w Warszawie w dniach od 06 października do 28 października 2020 r. przeprowadził lustrację pełną za okres 01.09.2017r. do

30.09.2020r. Przedmiot lustracji: Zbadanie legalności, gospodarności i rzetelności całokształtu działalności Spółdzielczego Banku Rozwoju w Szepietowie.

VI. POZOSTAŁE INFORMACJE

Informacje wymagane na podstawie art. 111a ustawy Prawo bankowe

Zgodnie z art. 111a Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity z dnia 8 października 2020 r., Dz.U. z 2020 r. poz. 1896 z późn. zm.), SBR Bank przedstawia w niniejszym sprawozdaniu, dodatkowe informacje:

1. Spółdzielczy Bank Rozwoju nie działa poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Stopa zwrotu z aktywów obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wyniosła na koniec 2020 roku 0,51%.
3. Sprawozdanie z działalności Banku podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i jest ogłaszane jako załącznik do rocznego sprawozdania
4. Bank ogłasza w sposób ogólnie dostępny, opis systemu zarządzania, w tym system zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń, a także informację o spełnianiu przez członków rady nadzorczej i zarządu wymogów określonych w art.22aa.

Spółdzielczy Bank Rozwoju i jego organy w zakresie swoich kompetencji stosują Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego uchwałą Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku (Dz. Urz. KNF poz. 17), z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych.

Bank wprowadził przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Politykę wynagrodzeń. Polityka, określa zasady wynagradzania pracowników Banku, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej.

Z uwagi na skalę działalności Banku, nie powoływano komitetu do spraw wynagrodzeń.

Informacje o stosowaniu Zasad Ładu Korporacyjnego wraz z oświadczeniem Zarządu o odstąpieniu i powodach niestosowania niektórych z rekomendowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego zasad oraz informacje o obowiązującej w Banku polityce wynagrodzeń, a także informacje o wynagrodzeniach Członków Zarządu, podlegają upublicznieniu na stronie internetowej Banku.

W 2020 roku na podstawie „Metodyki oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego”, Bank wprowadził zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Politykę oceny odpowiedniości Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju oraz

zatwierdzoną przez Zebranie Przedstawicieli Politykę oceny odpowiedniości Rady Nadzorczej Spółdzielczego Banku Rozwoju .

Zgodnie z procedurami Członkowie Rady Nadzorczej oraz Rada Nadzorcza jako organ kolegialny, a także Członkowie Zarządu oraz Zarząd jako organ kolegialny, zostali objęci oceną odpowiedniości i uzyskali pozytywną ocenę.

W świetle art. 22aa ustawy Prawo bankowe, Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółdzielczego Banku Rozwoju posiadali wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Zarówno Członkowie Zarządu jak też Członkowie Rady Nadzorczej uczestniczą w szkoleniach dotyczących pełnionych przez nich funkcji.

5. Bank ujawnia sprawozdanie z działalności Banku oraz opis systemu zarządzania o których mowa w ust. 4. na stronie internetowej Banku.
6. Bank ujawnia także informacje, o których mowa w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, zwanego „Rozporządzeniem CRR” z dnia 26 czerwca 2013 r.

VII. PERSPEKTYWY ROZWOJU I PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Rok 2020 był trzecim i ostatnim rokiem realizacji Wewnętrznego Planu Naprawy obejmującego lata 2018-2020. Głównym celem WPN było przywrócenie do 2020r. pozycji ekonomicznej i rentowności Banku na poziomie gwarantującym stabilność i rozwój Banku, a także spełnienie nadzorczych norm ostrożnościowych oraz norm wynikających z Grupowego Planu Naprawy SOZ BPS.

W okresie 2018-2020 r. w wyniku działań naprawczych, przy wsparciu SSOZ BPS, Bank ustabilizował swoją sytuację, wzrosło bezpieczeństwo depozytów klientów a szereg wskaźników uległo poprawie.

Sytuacja Banku w poszczególnych obszarach przedstawia się następująco:

- Sytuacja płynnościowa SBR Banku jest stabilna. Płynność finansowa utrzymuje się na prawidłowym poziomie. Poziom wskaźników z obszaru płynności wskazuje na stabilną sytuację w tym obszarze. Bank zachowuje regulacyjne normy płynności.
- Efektywność działania jest umiarkowana. Wysokość generowanych przez Bank przychodów w 2020 roku spadła, przy utrzymujących się na tym samym poziomie kosztach działania. To oznacza, że wskaźnik obciążenia wyniku kosztami działania wzrasta i może stanowić w bieżącym roku główną barierę wzrostu działalności Banku.
- Poziom ryzyka w obszarze jakości aktywów jest umiarkowany. Pomimo zauważalnej poprawy w obszarze ryzyka kredytowego SBR Bank nie osiągnął wszystkich założonych w planie naprawy celów. Udział kredytów zagrożonych, zarówno w ujęciu ilościowym jak i jakościowym nie osiągnął założeń WNP.

Poziom ozerwowania portfela kredytów zagroonych nie osiagnął 40% poziomu, pomimo, iż było to jedno z podstawowych założeń realizowanego Wewnętrznego Planu Naprawy. Poziom utworzonych rezerw celowych w umiarkowanym stopniu ogranicza ryzyko kredytowe. Pomimo nie osiagnięcia prognozowanego obniżenia poziomu wielkości portfela kredytów zagroonych na koniec roku 2020 w okresie realizacji działań naprawczych jego poziom zmniejszył się o ponad 60 mln zł. W wyniku podjętych działań windykacyjnych i restrukturyzacyjnych SBR Bank odzyskał ponad 20 mln zł. kapitału (plan 25 mln zł), pozostałe odzyski to spłaty dokonane przez klientów oraz przeniesienie w pełni ozerwowanych wierzytelności do ewidencji pozabilansowej.

- Wzmocnienie kapitałowe Banku w postaci pożyczki podporządkowanej zaliczonej w grudniu 2017 roku do kapitału Tier II, spowodowało, że Bank osiagnął i utrzymał wymagany poziomu łącznego współczynnika wypłacalności w II połowie 2018 roku.

Przeznaczenie całości wyniku netto w poszczególnych latach na kapitał zasobowy spowodowało, że Banku osiagnął wymagany nadzorczy minimalny poziomy współczynnika kapitału TIER I na koniec sierpnia 2020 roku.

Jednocześnie Bank zintensyfikował działania w kierunku pozyskiwania udziałowców i wzrostu funduszy. W 2020 r. Bank zaliczył do kapitału podstawowego Tier 1 środki z pozyskanych 443 nowych udziałów członkowskich w wysokości 116 066,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Bank spełniał wszystkie wymogów w zakresie adekwatności kapitałowej dotyczącej wysokości współczynników kapitałowych.

Należy zaznaczyć że pozytywnie na powyższe działania Banku w kierunku osiagnięcia rekomendowanych współczynników adekwatności wpływa decyzja organów nadzorczych związana z COVID -19 tj. zniesienie buforów kapitałowych co spowodowało, że aktualnie minimalne rekomendowane nadzorcze współczynniki adekwatności wynoszą TCR 10,5 % a Tier 1 8,5 %.

- Trwała poprawa zarządzania Bankiem. W styczniu 2021 roku zakończyło się postępowanie administracyjne w przedmiocie wyrażenia zgody na powołanie Prezesa Zarządu Banku. Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 18 stycznia 2021 r. jednogłośnie wyraziła zgodę na powołanie Pana Tomasza Gromady na stanowisko Prezesa Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju.

Przeprowadzone przez Radę Nadzorczą w dniu 28.01.2021 r. zmiany w Zarządzie Banku (powołanie Prezesa Zarządu i ustalenie trzyosobowego składu Zarządu) ustabilizują sytuację w obszarze zarządzania Bankiem.

W związku z zaistniałą w 2020 roku sytuacją epidemiologiczną związaną z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2, mogącym wywołać chorobę COVID-19, Zarząd Banku ma na uwadze przejściowe problemy ekonomiczne klientów Banku i brak możliwości spłaty rat kredytów. Rząd RP przygotował pakiet rozwiązań, który ma ochronić polskie państwo i obywateli przed kryzysem wywołanym pandemią koronawirusa. Tak zwana Tarcza Antykryzysowa ma na celu ustabilizowanie

polskiej gospodarki oraz pomoc przedsiębiorcom. W przypadku banków Komisja Nadzoru Finansowego wystosowała Pakiet Impulsów Nadzorczych na rzecz Bezpieczeństwa i Rozwoju mający na celu dostosowanie obowiązujących przepisów do aktualnej sytuacji związanej z pandemią koronawirusa.

Zarząd Banku uważa, że na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania nie można jeszcze w pełni ocenić jak duży skutek zaistniała sytuacja związana z reżymem epidemiologicznym wywrze na sytuację ekonomiczną klientów a tym samym Banku. Zarząd na bieżąco analizuje wszystkie sygnały w tym zakresie.

Pomimo znacznej poprawy w poszczególnych obszarach działalności Bank nie osiągnął wszystkich wskaźników i celów WPN a jego ogólna ocena dokonana przez SSOZ BPS została ustalona na poziomie „nie w pełni realizowany”.

Brak realizacji WPN w obszarze efektywności prowadzonej działalności przełożył się na nieosiągnięcie zakładanego poziomu odbudowy funduszy własnych pierwszej jakości i wskaźników adekwatności. Nie w pełni osiągnięto cele w zakresie redukcji portfela zagrożonego i przez to poziomu wyrezerwowania.

Bank nie spełnia 3 kluczowych wskaźników z GPN SSOZ BPS, co determinuje także konieczność wydłużenia działań naprawczych Banku.

Z uwagi na nieosiągnięcie wszystkich celów założonych w Wewnętrznym Planie Naprawy na lata 2018-2020, wynikających m.in. ze zmiany w otoczeniu makroekonomicznym (z uwagi na COVID-19) oraz istotnym obniżeniem stóp procentowych w 2020 roku, Zarząd Banku w lutym br. (po uzyskaniu ostatecznej oceny poziomu realizacji WPN) wystąpił do Zarządu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS o uzyskanie zgody na kontynuację procesu naprawy w następnych latach. Zarząd Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS uchwałą z dnia 03 marca 2021 roku zobowiązał Spółdzielczy Banku Rozwoju do opracowania wewnętrznego planu naprawy uwzględniającego aktualne warunki rynkowe oraz wymagania regulacyjne, w celu trwałej poprawy sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku.

Wewnętrzny plan naprawy ma określić działania i środki pozwalające na dalsze bezpieczne funkcjonowanie Spółdzielczego Banku Rozwoju.

Zarząd Spółdzielczego Banku Rozwoju opracował Wewnętrzny Plan Naprawy wraz z projekcją finansową na lata 2021 – 2024 i przedstawił w dniu 21.05.2021 r. Zarządowi Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS do akceptacji.

Podstawowymi i najważniejszymi celami opracowanego planu działania Banku są:

1. Odbudowa rentowności działania, która obniżyła się w wyniku spadku stóp procentowych w 2020 r. Determinuje to zdolność Banku do generowania środków koniecznych do budowy

funduszy Tier 1. Fundusze własne ogółem będą pod presją w wyniku amortyzacji długu podporządkowanego. Zwiększenie wyniku z działalności bankowej jest także niezbędne do zwiększania ozezerwowania portfela. Kluczowe są tu działania Zarządu w 2021 r. związane z redukcją kosztów oraz zwiększenia skali przychodów pozaodsetkowych.

2. Poprawa jakości portfela w kilku obszarach:

- a) dalsza redukcja ekspozycji niepracujących odsetkowo w wyniku procesów restrukturyzacji i windykacji,
- b) restrukturyzacja klientów dotkniętych skutkami COVID-19,
- c) dalsza dywersyfikacja portfela, zwiększenie udziału w portfelu kredytowym ekspozycji detalicznych i rolniczych kosztem ekspozycji firm. Portfel ten będzie bezpieczniejszy i generował będzie mniejsze ryzyko i pracochłonność.

Zarząd SBR Banku ocenia, że uzyskanie pozytywnej opinii opracowanego wewnętrznego planu naprawy nastąpi do końca czerwca 2021 roku.

Szepietowo, dnia 27 maja 2021 roku.

Zarząd
Spółdzielczego Banku Rozwoju

Tomasz Gromada – Prezesa Zarządu

Dariusz Piotr Gąsior – Wiceprezes Zarządu

Leszek Szafara – Wiceprezes Zarządu